

Literāri tematiskajā izstādē “Pilieni nav kā līdz šim”
(2019.gada 1. – 18.aprīlis)
izmantotie informācijas avoti

Tversim jaukus mirkļus ielūkojoties izstādē “Pilieni nav kā līdz šim” – karikatūras, joki, humors grāmatās un presē. Humors ir pastāvējis vienmēr. Tas allaž ir bijis asprātīgs, atjautīgs un aizraujošs. Ironisks, sarkastisks un arīdzan pavisam vienkāršs. Joki atrodami kā folkloras materiālos, tā latviešu prozas klasiķu darbos. Te pieminēsim Raiņa Kopotu rakstu 7. sējumu ar “Humoru un satīru” un tāda paša nosaukuma Jāņa Jaunsudrabiņa radīto. Taču laikam pats aktuālākais no mūsdienu latviešu klasiķiem ir Valdis Artavs. Tāpat izstādē varēsiet lasīt ārvalstu anekdotes, kas veltītas kriminālajai, sporta un angļu sadzīves tēmai. Būs pārstāvēti mednieku stāsti. Karikatūras un arīdzan mūsdienīgi joki. Jāpiemin,

ka katra laika posma anekdotes un humoristiski stāstiņi ataino arī attiecīgā momenta svarīgākos politiskos, kultūras un citus jautājumus.

1. Alunāns, Ādolfs. Zobgala sveicinājums : humors un satīra / Ādolfs Alunāns ; sast. Solveiga Vārpa ; S. Vārpas priekšv. - Rīga : Liesma, 1980. - 86, [1] lpp. : portr. - (Literārā mantojuma mazā bibliotēka).
Latviešu dzeja.
2. Artavs, Valdis. Dundurdēls : [satīra dzejā] / Valdis Artavs ; māksl. G.Vīndedzis. - Rīga : Liesma, 1971. - 78, [4] lpp. : il.
Latviešu dzeja.
3. Artavs, Valdis, 1928-. Lustīga dzīvošana : dažādu gadu satīra un humors / Valdis Artavs ; māksl. Ēriks Ošs. - Rīga : Liesma, 1988. - 190, [1] lpp. : il.
ISBN 5410003020.
Latviešu dzeja. Latviešu literatūra.
4. Artavs, Valdis. Saldskābais smaids : satīra un humors / Valdis Artavs ; māksl. Ēriks Ošs. - Rīga : Liesma, 1985. - 92, [3] lpp. : il.
Latviešu dzeja.
5. Artavs, Valdis, 1928-. Trīs runči : dziesmas ķeceriem ar Gunāra Bērziņa bildēm / Valdis Artavs; māksl. Gunārs Bērziņš. - Rīga : Artava, 1993. - 135, [3] lpp.
Latviešu literatūra. Latviešu dzeja.
6. Auziņš, Arnolds, 1931-. Arī rakstnieks ir cilvēks : mazā latviešu literatūras vēsture anekdotēs / Arnolds Auziņš ; sastādītājs, literārais konsultants un priekšvārda autors Guntis Berelis ; mākslinieks Jānis Esītis ; noformējumā izmantota Kristapa Miķelsona fotogrāfija. - Rīga : Dienas Grāmata, 2015. - 198, [2] lpp. ; 21 cm. - Bibliogrāfija: [2.] lpp.
ISBN 9789984887975.
Autori, latviešu - Anekdotes. Anekdotes - Latvija.
7. Bērziņš, Māris, 1962-. Titāna skrūves : romāns / Māris Bērziņš ; redaktors Guntis Berelis ; vāka dizains: Jānis Esītis ; noformējumā izmantota Edvarda Bērna-Džonsa glezna "Savaldzinātais Merlins". - Rīga : Dienas Grāmata, 2011. - 261, [2] lpp. ; 22 cm.
ISBN 9789984847658.
Latviešu romāni.

8. Bidstrups, Herlufs. Bidstrups smejas, Bidstrups izsmej / Herlufs Bidstrups ; tulk. I. Palkovs. - Rīga : Zvaigzne ABC, [2010] (Jelgavas tipogrāfija). - 149, [1] lpp. : il. ; 27 cm. - Karikatūru teksti latviešu, angļu un krievu val. - Grāmata sagatavota pēc 1963. gada izdevuma.
ISBN 9789934012631.
Karikatūras - Albumi.

9. Birze, Miervaldis, 1921-2000. Ar jokiem joki mazi : nenopietni stāstiņi / Miervaldis Birze ; aut. priekšv. ; ; pēcv. aut. Aina Karele. - [Rīga] : Harmonija, [2001]. - 190, [1] lpp. - Koment.: 187.-190.lpp. (Ilgonis Bērsons).
ISBN 9984910679.
Latviešu literatūra. Stāsti.

10. Brīdaka, Lija. Pūliņu kūleņi : uzdevumi atjautībai, joki un mīklu minēšanas dzejoļi bērniem / Lija Brīdaka ; ilustrēja Vivianna Maria Staņislavska, redaktore Dagnija Dreika un Gunta Lejniece. - Rīga : Pētergailis, [2017]. - 68, [3] lpp. : ilustrācijas.
ISBN 9789984334486.
Bērnu dzeja, latviešu. Atjautības uzdevumi. Mīklas.

11. Didakts. Par dzīvi nopietni un ne tikai... : dzeja, īsrindes, aforismi, humors un satīra, tosti, galda runas / Didakts. - Rīga : aut. izd., 2008 (SIA "Elpa-2"). - 175 lpp. ; 15 cm. - Didakts īst. vārdā Vilnis Orlovskis.
ISBN 9789984395562.
Latviešu dzeja. Aforismi. Tosti. Satīra, latviešu.

12. Dilons-Malons, Obrijs. Ciniķa dzīvesziņa : izlasi pats, bet nerādi draugam! / Obrijs Dilons-Malons ; no angļu val. tulk. Dina Kārklīņa ; māksl. Kristians Šics. - Rīga : Kontinents, 2003 (a/s "Paraugtipogrāfija"). - 284, [1] lpp. ; 20 cm. - Oriģ. nos.: The cynic's dictionary / Aubrey Dillon-Malone, (1998). - Paral. latviešu, angļu val.
ISBN 9984270645.
Aforismi - Vārdnīcas.

13. Fiat iustitia : Fiat iustitia, pereat mundus! Lai dzīvo taisnība, kaut pasaule iet bojā! Ķeizara Ferdinanda I (1556-1564) devīze : anekdotes un spurainas domas / Dzintras Voitkānes pārstāstījums ; Zandas Milzarājas noform. - Rīga : Didam, 2008. - 151 lpp. ; 19 cm. - (Anekdotes un spurainas domas ; 23).
ISBN 9789984755526.
Anekdotes.

14. Gruziņa, G.(Gaļina). Ķiņķēziņi : [karikatūras] / ķiņķēziņus domāja un zīmēja G. Gruziņa. - [Balvi] : Gaļina Gruziņa, 2009 (Rēzekne : Latgales druka). - 400 lpp. : il., ģīm., faks. ; 25 cm. - G. Gruziņas zīmējumi ir gan darbs, gan vaļasprieks, arī dzīves uztvere - katrā lietā un notikumā saskatīt ko interesantu, savdabīgu, smaidu izraisošu. Vairākas grāmatas nodaļas ir autores protests pret šī laika politisko situāciju Latvijā, pret mūsu birokrātiju, valstsvīru bezdarbību un bezatbildību.
ISBN 9789984397481.
Karikatūras.

15. Jaunsudrabiņš, Jānis, 1877-1962. Kopoti raksti : 15 sēj. / Jānis Jaunsudrabiņš ; aut. il. ; sast. Pēteris Bauģis ; sast. un koment. aut. Ilgonis Bērsons ; māksl. Indulis Zvagūzis. - Rīga : Liesma, 1984. - 431, [2] lpp. : il., fotogr. 12. sēj.
Saturs: Humors un satīra ; Klaucānu Šīplas roksti ; Liktenis ; Bez dzimtenes ; Es stāstu savai sievai.
Latviešu literatūra.

16. Krimināltango : anekdotes un spurainas domas / [pārstāst. Dzintra Voitkāne ; noform. Zanda Milzarāja]. - Rīga : Didam, 2008. - 150, [1] lpp. - (Anekdotes un spurainas domas ; 24).
ISBN 9789984755533.
Aforismi. Anekdotes.

17. Kubelka, Zuzanna. Ofēlija mātās peldēt : romāns / Zuzanna Kubelka ; no vācu val. tulk. Dace Strelēvica, Rasma Vīlpa ; Ilzes Isakas vāka dizains. - Rīga : Zvaigzne ABC, 2006 (a/s "Preses nams"). - 302, [1] lpp. ; 21 cm. - Oriģ. nos.: Ophelia lernt schwimmen / Susanna Kubelka. ISBN 9984375803. Austriešu romāni. Austriešu literatūra.
18. Latviešu tautas anekdotes : izlase / sast. K.Arājs ; O.Ambaiņa priekšv. ; māksl. Agris Liepiņš. - Rīga : Zinātne, 1992. - 190, [2] lpp. ISBN 5796609599. Folklorā, latviešu. Anekdotes - Latviešu tautas.
19. Latviešu tautas anekdotes : mācību līdzeklis / māksl. Astrīda Meijere ; sakārt. Kristīne Skrīvele. - [Rīga] : Zvaigzne ABC, [1999]. - 54, [1] lpp. : il. - (Skolas bibliotēka. Sprīdi pa sprīdim). ISBN 9984172600. Anekdotes. Folklorā, latviešu.
20. Latviešu tautas anekdotes / sast. Dzidra Andiņa ; māksl. Indriķis Zeberīņš un Oskars Bērziņš. - Rīga : Liesma, 1982. - 141, [2] lpp. : il. Saturā nodaļas: Ģimene ; Bērni ; Mīlestība ; Sieva, vīrs ; Zemnieki, lauku ļaudis ; Saimnieki un kalpi ; Lauku amatnieki ; Apvidu anekdotes ; Muiža, muižnieks, ļaudis ; Baznīca, mācītājs, draudze ; Pilsēta un pilsētnieki. Folklorā, latviešu. Anekdotes - Latviešu tautas. Folklorā.
21. Latviešu tautas joku pasakas : mācību līdzeklis / sakārt. G.Lejniece ; māksl. G.Muzikante. - Rīga : Zvaigzne ABC, 1997. - 62, [2] lpp. : il. - (Skolas bibliotēka. Sprīdi pa sprīdim). Saturs: Augšas un apakšas ; Liela brēka, maza vilna ; Ezera saraušana ; Kad kokiem nobirs lapas ; Visi kungi muļķi ; Kumeļa perēšana ; Kungs un nabags ; Pa melam ēd, pa melam strādā ; Attapīgais Andrītis ; Gudrais puisis ; Gans un milzis ; Viszinis ; Vīrs, kas gājis skolā ; Kungs dabū pērienu ; Svētu garu sesks apēdis ; Brīnumu putns ; Tas jau ir tas otrs ; Raibā cūka ; Zoss dalīšana ; Gudrās atbildes ; Darbinieki pārmāca stārustu ; Iztapīgais vagars ; Garā diena ; Negantā sieva ; Dumjā saimniece ; Vīrs sievas darbos ; Duksis un Piksī ; Putns vēl mežā, iesmu jau drāž ; Maizes klaiņi ; Ceļinieka pasaka ; Tēva testaments ; Savāda pareģe. ISBN 998404727X. Tautas pasakas, latviešu.
22. Melameds, Cals. Starp citu : aforismi un joki / C. Melameds ; [sakārt. A. Skailis ; no krievu val. tulk.: I. Livšics, A. Sondors ; māksl. U. Mežavilks]. - Rīga : Liesma, 1982. - 52 lpp. : il. ; 16 cm. Krievu literatūra. Aforismi.
23. Mednieku stāsti un anekdotes : barons Minhauzens un citi stāstnieki / sast. Didzis Pakalns ; māksl. Jānis Jaunarājs. - Rīga : Jumava, 2000 (Rīga : tipogr. Jāņa sēta). - 229, [1] lpp. : il. ; 20 x 13 cm. ISBN 9984053415*. Mednieki - Anekdotes. Anekdotes.
24. Osmanis, Jāzeps. Dots pret dotu : humors un satīra / Jāzeps Osmanis ; māksl. G. Vīndedzis. - Rīga : Liesma, 1988. - 141, [1] lpp. : il. ISBN 5410002423. Latviešu dzeja. Satīra, latviešu.
25. Rainis, Jānis, 1865-1929. Kopoti Raksti : 30 sēj. / J.Rainis ; tekstus. sagat. un koment. aut. Elza Knope, Mirdza Ābola, Biruta Kalnača. - Rīga : Zinātne, 1979. - 406, [1] lpp. : fotogr. - Personu rād.: 384. - 392.lpp. . - Dzejoļu virsr. un pirmo rindu alfab. rād.: 393. - 399.lpp. 7.sēj. Humors un satīra. Saturs: Mazie dunduri ; Apdziedāšanas dziesmas III Vispārīgiem latvju Dziesmu svētkiem ; Septiņi malēnieši ; Humors un satīra laikrakstos ; Virpuļi. Latviešu literatūra.

26. Rainis, Jānis, 1865-1929. Viss iet, viss rit un riet : Raiņa dzeja, aforismi un humors : krājums / sastādītāja un ievada autore Gaida Jablovskā ; mākslinieks Andris Lamsters. - Rīga : Madris, [2014]. - [62] lpp. : il., ģīm. ; 21 cm.
ISBN 9789984310756.
Latviešu dzeja. Aforismi. Latviešu asprātība un humors.
27. Satīras almanahi : Dunduri / sast. un priekšv. sarakst. Jānis Niedre ; māksl. V.Grants. - Rīga : Liesma, 1978. - 86, [1] lpp. : il., faks. - (Literārā mantojuma mazā bibliotēka).
Saturs: Jauni dunduri ; Dunduru pēcnākami ; Dunduru padēli ; Dundurs pats.
Latviešu literatūra.
28. Sarrauj! : anekdotes un spurainas domas / [sast. Dzintra Voitkāne]. - Rīga : Didam, 2008. - 147 lpp. ; 19 x 11 cm.
ISBN 9789984755342.
Anekdotes.
29. Temza, ser! : anekdotes un spurainas domas / [sakop., pārst. Dzintra Voitkāne]. - Rīga : Didam, 2009. - 150, [1] lpp. - (Anekdotes un spurainas domas ; 25).
ISBN 9789984755564.
Anekdotes. Aforismi.
Humors.

*****

30. Apse, Elza Interneta jociņi - mēmes : [par interneta kultūras parādību]. *Ilustrētā Junioriem*, Janv. (2015), 58.-60.lpp. ISSN 1691-5879.
31. Apse, Gunta, Joku diena : [par 1.apr. joku un smieklu dienas vēsturi] . *Ilustrētā Junioriem*, Apr. (2015), 18.-19.lpp. : zīm. ISSN 1691-5879.
32. Apse, Elza Joku meistari stāvkomīķi. *Ilustrētā Junioriem*, Apr. (2015), 48.-50.lpp. : ģīm.
33. Bērziņa, Anna Kā radusies tradīcija mest kūku sejā? *Ilustrētā Junioriem*, Nov. (2016), 12.-13.lpp.
34. Kuzmins, Svens, Mazā cilvēka cīņa : [par jokiem un humora izjūtu : etižu teātra "Nerten" aut. saruna]. *Rīgas Laiks*, Nr.3 (2016, marts), [62.-69.]lpp. : ģīm. ISSN 1407-1622.
35. Romane, Līva Pasaule joko : [par komiskiem atgadījumiem pasaules vēsturē : sakarā ar 1.apr. joku un smieklu dienu] *Ilustrētā Junioriem*, Apr. (2016), 20.-23.lpp.
36. Vīnbergs, Vents Pārāk labs joks : [par politikorektumu un sabiedrības attieksmi pret jokiem]. *Rīgas Laiks*, Nr.9 (2018, sept.), 8.-[9.]lpp.

*****

37. Naumanis, Normunds, Izvēle jokot : [sakarā ar Smieklu dienu 1.apr.] *Diena Piel. "Kultūras Diena un izklaide"*, Nr.66 (2014, 3.apr.), 3.lpp. : ģīm.
Pieejams tiešsaistē: <http://articleid.news.lv/5358655>
38. Zirnis, Egīls, Ar dakšām prātīgi! : preseī 1.apr. dzīt jokus nav ieteicams : tekstā fragm. no rubrikas "Zirnis ēd" 1999.g. 1.apr. laikr.. *Diena*, Nr.61 (2015, 30.marts), 20.lpp. : ģīm.
Pieejams tiešsaistē: <http://articleid.news.lv/5674772>

39. Zirnis, Egīls, Jokojiet, kamēr vēl var : [par jokošanu 1.apr.]
/ Egīls Zirnis. *Diena Piel. "Sestdiena"*, Nr.63 (2016, 1.apr.), [14.-17.]lpp.
Pieejams tiešsaistē: <http://articleid.news.lv/6041297>